

-BIJLAGE

Het wetsvoorstel voorziet primair in een voorrangregeling voor woningbouwprojecten en rijksprojecten, middels een registratiesysteem en lijkt met voorrang aan te sturen op een vrijstelling met drempelwaarde, voor beweiden en bemesten. Daarmee ontstaan nieuwe categorieën van prioritaire projecten, wat afwijkt van de prioriteiten in het PAS. Voor dat verschil geeft de memorie van toelichting ('memorie') geen enkele verklaring. Een overzicht van het geheel aan maatschappelijke opgaven en knelpunten ontbreekt, evenals een afweging van de betrokken belangen en de urgentie. De memorie wijdt met name geen aandacht aan de gevolgen voor projecten die een bijdrage leveren aan de grootste opgaven waar huidige generaties voor staan: energietransitie en kringloopsluiting. Deze projecten ondervinden grote gevolgen van de vernietiging van het PAS. Een groot deel van deze projecten krijgt vorm binnen de industrie. In de brief aan de Tweede Kamer van 13 september 2019 heeft het kabinet aangegeven erop in te zetten dat projecten die op lange termijn een gunstig effect hebben op stikstofdepositie uitgevoerd kunnen worden. Het is dan ook teleurstellend te moeten constateren dat het wetsvoorstel – bijna een half jaar na de uitspraak van 29 mei 2019 – met geen woord rept over oplossingen voor de deze projecten en de rol van industrie daarbij.

Teleurstellend is ook dat het wetsvoorstel het enorme verbeterpotentieel binnen de agrarische industrie vrijwel onbenut laat. Deze sector is verantwoordelijk voor ca. 2/3 van de nationale bijdragen aan de stikstofdeposities in Natura 2000. Bij een groot deel van de bestaande bedrijven in deze sector is de best beschikbare techniek ('bbt') nog niet doorgevoerd, wat onder andere blijkt uit het grote aandeel open stallen en het uitrijden van overtollige mest. Voermaatregelen en vrijwillige sanering zijn slechts laaghangend fruit in deze sector. Voor een geloofwaardig perspectief dient te spoedwet te verwijzen naar het grote verbeterpotentieel in deze sector en de ambitie uit te spreken om, zoals in de industrie al jaren het geval is, bbt sector breed door te voeren. Naar ons oordeel dient ontwikkelingsruimte die daarmee met voorrang ook beschikbaar te zijn voor projecten die uitvoering geven aan de energietransitie en kringloopsluiting. Daarnaast dient deze ontwikkelingsruimte ook beschikbaar te komen voor sectoren die reeds lang structureel uitvoering wordt gegeven aan bbt en waar het eigen verbeterpotentieel nog maar beperkt is, waaronder de industrie.

Verder stelt, het nieuwe salderingsbeleid generieke, ook voor de industrie geldende, beperkingen die vanuit Natura 2000-perspectief niet noodzakelijk zijn, en biedt dit wetsvoorstel een generieke salderingsmogelijkheid voor specifieke sectoren, zonder de industrie.

Naast ons onbegrip voor de gekozen sectoren met een voorrangregeling zien wij nog enkele aspecten in het wetsvoorstel die voor de Nederlandse zeehavens en haar industrie ongewenst zijn:

1. De voorgestelde systematiek met drempelwaarden en depositieregistratie komt – ook volgens de toelichting - in hoofdzaak neer op een ‘mini-PAS’ voor deze specifieke sectoren en maatregelen. De borging van de benodigde maatregelen en de werking van het systeem roepen echter blijkens de toelichting veel vragen op. Het is dan ook niet aannemelijk dat dit systeem op korte termijn operationeel is – daarnaast zal het veel aandacht vergen om tot uitvoering te brengen. Het risico is groot dat het daarmee ten koste gaat van aandacht voor de ontwikkeling van maatregelen waarvan de industrie wel baat heeft. Daarnaast bestaat het risico dat de gekozen voorrangregeling voor genoemde sectoren met deze spoedwetgeving een voorrang van onbepaalde duur wordt.
2. Het gedeeltelijk vervallen de vergunningplicht verzwakt het instrumentarium onnodig. Zonder onherroepelijke vergunning zijn initiatiefnemers immers tot in lengte van dagen niet zeker van de legaliteit van hun projecten en kwetsbaar voor handhavingsverzoeken – bij de dan geldende inzichten over de mogelijke effecten. Het (ter beoordeling van de aanvrager) vrijwillig aanvragen van een voor beroep vatbare vergunning voor projecten met niet-significante effecten en andere handelingen moet in alle gevallen mogelijk zijn en is van groot belang voor de investeringszekerheid in Nederland.
3. Uit de toelichting wordt duidelijk dat de werking, uitvoering en handhaving van de maatregel eiwitarm veevoer om groot aantal uiteenlopende redenen complex en onzeker is. Het van belang dat handhaving kan worden gevraagd van goede uitvoering van alle betrokken maatregelen en dat de daarvoor benodigde informatie openbaar en transparant wordt.

Samengevat constateren wij dat het wetsvoorstel geen enkele bijdrage levert aan de noodzakelijke oplossingen voor de industriector, waarvan het overgrote deel zich in en om de Nederlandse zeehavens bevindt. Deze projecten ondervinden in toenemende mate uitstel en afstel als gevolg van de stikstofproblematiek en worden blijkens het wetsvoorstel niet meer als prioritair aangemerkt. De Nederlandse Zeehavens en daar gevestigde industrie is meer gebaat bij een structurele en langjarige aanpak van het herstel van de beschermde natuur en reductie van de stikstofdepositie welke recht doet aan de benodigde lange termijn investeringszekerheid en waarvan de aanpak appellabel en handhaafbaar is. Voor de daarbij te hanteren uitgangspunten verwijzen wij korthedshalve naar ons bijgevoegd eerder schrijven dd. PM